

ՀՈՎՈՒԱԿԱՆ ՁԵԿՈՅՑ
Ներկայացուած Ծխական Ընդհանուր Անդամական
Ժողովին

-1961-

Սիրելի Ծխական Անդամներ,
Շնորհիւ եւ ողորմութեամբն Ամենակալին, Ս, Յովհաննէս Մկրտիչ
Եկեղեցիս Տիթրոյթի, բոլորեց տարի մը եւս, լի բարի գործերով եւ
օրհնութիւններով:

ԱՆԴԱՄԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՆԴԱՄԱՏՈՒՐՔ

1961-ի ընթացքին Եկեղեցւոյս տրատու անդամներու թիւը հասած է
1207-ի: Այս թիւը կը պարունակէ 53 յաւելեալ ընտանիքներ ուրոնք
իբրեւ նոր անդամներ արձանագարուած են Եկեղեցւոյս նոյն տարուան ըն-
թացքին: 1960-ի Ծխական Անդամական Ժողովին համաձայն տարեկան ան-
դամատուրքի նուազագոյն սակը 10 տուարէն բարձրացուած էր 15 տուարի:
Նախ քան այս որոշման գործադրութիւնը, 1959-ի ընթացքին, սոյն 10
տուարի գումարէն 7 տուարը կը ղրկուէր Առաջնորդարան, անդամ գլուխ,
իբրեւ թեմատուրք կամ աթոռատուրք, ըստ 1958-ի թեմական Պատգամաւորա-
կան Ժողովի (Երեսփոխանական Ժողով) անցուցած որոշման: Ըստ այսմ,
ծուխիս Առաջնորդարանին վճարած թեմատուրքին ընդհանուր գումարը կը
հասնէր մօտաւորապէս 9 հազար տուարի, ծուխիս անդամներուն մեծազան-
գըւած թիւին համեմատաբար: 1961-ին, Պոսթոնի մէջ կայացած թեմական
Պատգամաւորական Ժողովը փոխեց թեմատուրքի վերոյիշեալ անդամ գլուխ
7 տուարի սկզբունքը եւ որդեգրեց մեր ծուխի պատգամաւորութեան տարած
նոր առաջարկը, ըստ որում իւրաքանչիւր ծուխի թեմատուրքի բաժնեչափը
պիտի ըլլար Առաջնորդարանի տարեկան պիւտճէին ծուխերու դրուած համե-
մատական եւ արդար բաշխումով: Թէեւ որդեգրուած այս նոր սկզբունքը
զգալապէս թեթեւցուց ծուխիս ծանր բեռը, բայց եւ այնպէս մեր տեղական
պարտաւորութիւնները նորանոր պահանջներու դիմաց, հասաւ այնպիսի
համեմատութիւններու, որ այլեւս անդամատուրքի մեր հին մեթոտները
բոլորովին անգործնական կը թուին ըլլալ, եւ հիմնովին վերատեսութեան
ենթարկելու ենք զանոնք: Ի տես արդիական պահանջներու, այսու կը
յանձնարարենք այս պատկառելի Ժողովին որ կարեւորութեամբ նկատի առ-
նելի այս պարագան, եւ Եկեղեցւոյս տրատու անդամներու նիւթական մաս-
նակցութեան շաբաթական Բլէժին նուազագոյն քանակը իւրաքանչիւր ըն-
տանիքի համար (այր եւ կին), ընդունուելու է շաբաթական 1 տուար, որ
կընէ տարեկան 52 տուար: Այս գումարը մեծ պահանջ մը չէ, եթէ բաղ-
դատելու ըլլանք տարբեր յարանուանութեանց պատկանող անդամներու իրենց
պատկանած Եկեղեցիներուն վճարած գումարին հետ, որը միշտ տարեկան
100 տուարէն վեր է եւ իրենց պատրաստած ընտանեկան պիւտճէին կարելո-
րագոյն տեղը կը գրաւէ: Այլապէս կարելի չէ խօսիլ արդիական պահանջ-
ներու եւ անոնց գոհացման շուրջ: Գաղտնիք մը չէ որ Եկեղեցի մը որ-
քան աւելի գորաւոր ըլլայ, այնքան աւելի ազդու կերպով կը կատարէ իր
պարտականութիւնը: Իսկ ասոր փոխադարձը ակններեւ է:

Տիթրոյթի մեր ծխական համայնքը մեծագոյնն է Հիւսիսային Ամերիկայի
մեր Առաջնորդական վիճակին, ըստ իր չափին, թիւին եւ կարելիութեանց:
Մեծամասնութիւնը անդամներուն կը բնակի մօտաւորապէս 30 մղոն տարա-
ծուրթեամբ շրջագծի մը մէջ: Եւ շարունակական տեղափոխութիւնը մեր
Հայ համայնքին, առիթ չի տար որ զօրաբար կեդրոնացում մը ստեղծուի
սա կամ նա շրջանին մէջ, ինչ որ անցեալին պատահած է: Առ նուազն
10 հազար Հայեր, Մեծագոյն Տիթրոյթի շրջանին մէջ, կակնկալ են ստանալ
իրեն հոգեւոր մատակարարութիւնը մեր Եկեղեցիէն: Ներկայիս Եկեղեցւոյս
հասցէներու ընդհանուր թիւը կը հասնի 1700-ի: Յայտնի է որ Եկեղեց-
ւոյս անդամակցութեան կարողական ուժը կը հասնի մեծագոյն չափերու:

ի տես այս կարողականութեան, կը յանձնարարենք դարձեալ որ անդամար-
շաւի գերզօր ճիգեր չի խնայուին բնաւ, եւ ցարդ եղածներէն աւելի
կազմակերպեալ, աւելի կորովի եւ աւելի հեռատես աստիճաններու վրայ
յառաջ տարուին անդամարշաւի յատուկ մեր աշխատանքները:

ՀՈՎԻՈՒՅԻՆ

Եկեղեցւոյս զոյգ Հովիւները Արժ, Տ, Առնակ ԶՀՆյ, Գասպարեան եւ
Արժ, Տ, Տիրան ԶՀՆյ, փափագեան գործակցեցան իրարու եւ կատարեցին
իրենց Հովուական պարտականութիւնները համերաշխաբար, յօգուտ Սուրբ
Եկեղեցւոյս պայծառութեան: Վիճակիս եկեղեցական դասուն նուազու-
թեան պատճառաւ, 1961-ի ընթացքին եւս, Առաջնորդարանի տնօրինութեամբ,
շարունակուեցաւ Միջին-Արեւմտեան շրջանի մերձակայ եւ հեռակայ ան-
հովիւ մնացած ծուխերու հոգեւոր մատակարարութիւնը զոյգ Հովիւներուս
կողմանէ: Տ, Առնակ ԶՀՆյ, եղաւ Այցելու Հովիւ Գլխավէնտի համայն-
քին ու ամսական հերթական այցելութիւններ տուաւ, շաբաթավերջ մը,
(ուիթ-էնտ), ծուխին մէջ անցնելով: Իսկ Տ, Տիրան ԶՀՆյ, եղաւ Այցե-
լու Հովիւը Իսթ Սէյնթ Լուիզի Ս, Շողակաթ Եկեղեցւոյ, անցնելով ամիսը
շաբաթ մը Սէյնթ Լուիզի համայնքին մէջ: Բարեբախտաբար կարելի եղաւ
նորապսակ Հովիւ մը նշանակել, յանձին Արժ, Տ, Արսէն ԶՀՆյ, Պարսամ-
եանի, Ուօքիկանի Ս, Գէորգ նորակազմ համայնքին, որ մասմաբ մը մեր
արտաքին այցելութեան յաճախակիութիւնը նուազեցուց, նկատելով որ այս
վերջին ծուխին եւս հոգեւոր մատակարարութիւնը վստահուած էր Տիթրոյ-
թի հոգեւոր Հովուութեան, ըստ որում Տէր Տիրան ԶՀՆյ, իբրեւ Այցելու
Հովիւ, ամիսը երկու շաբաթ կանցնէր այդ ծուխին մէջ, նորակազմ հա-
մայնքին կազմակերպչական գործերուն նուիրուելով: Այս այցելութեանց
հետ մէկտեղ, Տէր Առնակ ԶՀՆյ, իբրեւ ընտրեալ անդամ թեմական Խորհուր-
դին, պարտաւորուած էր այցելել նաեւ Նիւ-Եորկ, թեմական Խորհուրդի
ամսօրեայ նիստերուն մասնակցելու համար:

ՊԱՇՏԱՄՈՒՆՔ

Ս, Պատարագ մատուցուած է անխփան տարւոյն բոլոր Կիրակիներուն,
նաեւ տօնական այլ օրերու, ինչպէս Ս, Ստեփաննոսի օրը, (Դեկտ, 25),
Ս, Ծննդեան եւ Աստուածայայտնութեան տօնին (Յունուար 6), Վարդանանց
օրը (Փետրուար 9), եւ Աւագ Հինգշաբթի (Մարտ 30):

Պաշտամունքի յատուկ արարողութիւններ կամ ժամերգութիւններ կա-
տարուած են նաեւ զանազան այլ առիթներով, ինչպէս Արեւազալի արարո-
ղութիւն Մեծ-Պահոց Բառասնորդաց Կիրակիներուն, Հսկումի արարողութիւն
Խաղաղական եւ Հանգստեան ժամերգութիւններով Մեծ-Պահոց Չորեքշաբթի
գիշերները, Ամերիկեան Բրիտիշ-Իւլի յատուկ պաշտամունք մը Անգլերէնով
(Դեկտ, 24), Աւագ Շաբթուայ տօնակատարութեանց յատուկ արարողութիւն-
ները, որոնցմէ Աւագ Ուրբաթու Խաչելութեան կարգը կատարուած է Անգ-
լերէնով, ի պէտս նորահաս սերունդին, Կիրակնօրեայ վարժարանի Կիրակ-
նօրեայ պաշտամունքի արարողութիւնները, եւ վերջապէս մասնաւոր պաշտա-
մունքի արարողութիւններ Եկեղեցասիրաց Երէց Տիկնանց ամսական ժողով-
ներուն առթիւ:

Ս, Պատարագները մատուցուած եւ քարոզները տրուած են փոխն ի փոխ
զոյգ Հովիւներու կողմէ, իսկ արարողութիւնները եւ ժամերգութիւնները
պաշտուած են միասնաբար: Պատահաբար քարոզներ տրուած են նաեւ Անգ-
լերէնով, ի պէտս նորահաս սերունդին: Բարոյսօսութեան մէջ վայելած
ենք նաեւ աջակցութիւնը Լեւոն Աւագ Սարկ, Չէնեանի, զոյգ Լեզուներով:

Ապրիլ 24-ի նահատակաց սգատօնին առթիւ, եկեղեցւոյս մէջ նահատակաց յիշատակին յատուկ շոգեհանգիստ տեղի ունեցած է եւ ապա մատաղ օրհնուելով բաժնուած է հաւատացեալ ժողովուրդին:

Բ, Տարեկան բացօդեայ Պատարագը եւ Խաղողօրհնէքը Աստուածածնայ Վերափոխման առթիւ, Օգոստոսին, կատարուած է Սթէյթ-Ֆէր-Կրաուստի վայրին մէջ հանդիսաւորապէս, եւ որուն հետեւեցաւ Երկրորդ տարեկան մեծ բիթնիքը (զբօսահանդէս): Նաեւ կատարուեցաւ Հայ Վէթէրաններու տարեկան մատաղօրհնութիւնը եւ մեզմէ յաւէտ բաժնուած վէթէրաններու շոգեհանգիստը, նոյեմբերին:

Մեր պաշտամունքին մասնակցող իբրեւ քարոզիչ կամ պատարագիչ, տարւոյն ընթացքին հիւր եկեղեցականները եղած են, Առաջնորդ Սիրոն Սրբազան, Տիրան Սրբազան, Հայկասէր Վարդ, Պայրամեան (Երուսաղէմէն դէպի Գալի-Ֆորնիայի իր նորահաստատ պաշտօնատեղին երթալու ճամբուն վրայ), եւ Շահէ Վարդ, Աճէմեան, Երուսաղէմի Պատրիարքութեան ղեւանապետը: Բացի ասոնցմէ, մեծ թիւով այցելու եկեղեցականներ եւ Զահնայացու ուսանող սաներ իբրեւ հիւր ունեցած ենք ծուխիս մէջ, Դպրաց Դասերու համաժողովին առթիւ որ 1961-ի ամրան տեղի ունեցաւ Տիթրոյթի մէջ: Այդ առթիւ իբրեւ պատարագիչ ունեցած ենք Թորգոմ Վարդ, Մանուկեանը եւ իբրեւ Դարողիչ Միւռօն Վարդ, Կրճիկեանը, Առաջնորդական Փոխանորդ:

ԾԻՍԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆՔ ԵՒ ԽՈՐՀՐԴԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆՔ

1961-ի ընթացքին 108 Մկրտութիւն կատարուած է որ կը պարունակէ 1 հատ չափահասի մկրտութիւն: 7 հատ դրոշմ կատարուած է առանձինն, Զանի մը նշանախօսութիւն եւ 22 հատ ալ Պսակադրութիւն կատարուած են: Թաղումներու թիւը եղած է 50, որոնցմէ ամբողջութեամբ եւ կամ մասամբ ֆոխան-ՄԱՂԿԵՊԱՍԿԻ նուիրատուութիւններ յատկացուած են նոր եկեղեցւոյ կառուցման հիմնադրամին:

Գերեզմանօրհնէք կատարուած է ՄէՄՕՐԻԱԼ ՏէՅին, եւ այլ առիթներով, ըստ ներկայացուած պահանջքին:

Ս, Ծնունդի եւ Ս, Զատիկի զոյգ տաղաւարներուն Ս, Հաղորդութիւն մատակարարուած է Կիրակնօրեայ վարժարանի աշակերտաց, մասնաւոր պաշտամունքի արարողութեամբ մը:

Զանազան Օժանդակ Միութեանց նորընտիր վարչական անդամներ հաստատուած են իրենց պաշտօններուն մասնաւոր ընծայման եւ ուխտագութեան արարողութիւններով:

Փետրուարի մէջ կատարուած է մասնաւոր շոգեհանգստեան պաշտօն, 1960 տարւոյ ընթացքին համայնքիս մէջ բոլոր մահացողներու ի յիշատակ:

ՀՈՎՈՒԱԿԱՆ ԱՅՑ

Հովուական այցին մէջ կը պարունակուին Հիւանդաց այցը հիւանդանոցներու մէջ, սուգի առթիւ ընտանիքներու տրուած մխիթարական այցը, Տըն-օրհնէքը, Հովուական խորհրդատուութիւնը զանազան խնդիրներու լուծման կապակցութեամբ եւ նաեւ Հովուական այցեր որոնք կը տրուին ընկերային եւ այլ նպատակներով, մասնաւոր առիթներու: Այցելութիւններ տրուած են նաեւ բնակարաններէ զատ գործատեղիներ: Այս բոլոր տեսակի այցերն ալ նկատուած են կարեւոր մեր կողմէ, եւ այցելութիւնները եղած են բնականաբար որքան որ ժամանակը ներած է: Իսկ այս այցերուն առընթեամբ հարկ է աւելցնել որ ընտանիքներու եւ կամ շահագրգռուողներու

մը, Տիթրոյթի Եկեղեցեաց Խորհուրդի նախաձեռնութեամբ:

Տէր Տիրան տիար Եղ, Գորգոեանի մասնակցութեամբ ինթրնէշընըլ ինս-
թիթիթի մէջ, ցուցարկեց Հայկական Տնօրհնէքի իսկական արարողութիւն
մը, ապա անոր նշանակութեան մասին յատուկ բացատրական մը տալով:

Սուրբ Մեսրոպի Ծննդեան 1600-ամեակին առթիւ, Ամենայն Հայոց Կաթո-
ղիկոս Վազգէն Ա, Հայրապետի Սրբատառ կոնդակին հետեւելով, Հայ գրերու
յայտնութեան մասին տրամաթիք ներկայացում մը տրուեցաւ, Դպրաց Դասու-
եւ Հայ Դպրոցի մասնակցութեամբ, որը գրի առնուած եւ բեմադրութեան
դրուած էր Տէր Տիրանի կողմէ:

Ինչպէս կերելի Հայ Եկեղեցին եւ Հայ Ժողովուրդը օտարներուն ճանչ-
ցնելու համար ջանք չէ խնայուած եւ առիթ չէ փախցուած, գեղարուես-
տական բրօկրամներով, դասախօսութիւններով, ծիսական արարողութիւն-
ներով, Եայլն:

Ասոնց կարգին տակաւին չեն յիշուած մշակութային բնոյթով այն միւս
ձեռնարկները որոնք բոլորովին օժանդակ կազմակերպութեանց նախաձեռնու-
թիւնը կը մնան:

ՕՃԱՆԴԱԿ ՄԻՈՒԹԻՒՆՔ

Չոյզ Հովիւները բաժնեցին իրենց մէջ օժանդակ միութեանց ամիջական
պատասխանատուութիւնը, նախագահելով եւ ղեկավարելով զանոնք:

Կանանց կազմակերպութեան առընթեր, անհրաժեշտ նկատուելով պէտքը
արանց կազմակերպութեան մը, ծուխիս մէջ կազմակերպուեցաւ Արանց Օժան-
դակ Միութիւնը:

Հարկ է աւելցնել որ բոլոր օժանդակ միութիւնները գլուխ հանեցին
յաջողպէս իրենց վստահուած գործերը, եւ մեծապէս օգտակար հանդիսա-
ցան Եկեղեցւոյս, բարոյապէս թէ նիւթապէս:

Մասնաւոր յիշատակութեանց հարկ է արժանացնել Եկեղեցւոյս Առաջին
տարեկան մեծ պազարը (Տօնավաճառ) նորակառոյց Մշակութային տան բաց
ման առնչութեանք որ հսկայ յաջողութիւն մը ապահովեց Եկեղեցւոյս,
կարող առաջնորդութեանը ներքեւ Տիկնայք Սարի Մանուկեանի եւ Հէլէն
Մարտիկեանի, որոնք գործակցութիւնը ապահոված էին ոչ միայ Եկեղեց-
ւոյս օժանդակ այլ նաեւ ուրիշ կազմակերպութեանց:

ՄԻՋԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԵՒ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՔ

Ներկայացուցինք մեր Եկեղեցին Տիթրոյթի եւ Միշիկանի Եկեղեցեաց
Խորհուրդին (Քառունսըլ օՖ Չըրչս) ծառայելիով անոնց վարչական (Պորտ
օՖ Տիրէթթըրզ) կազմին վրայ եւ այլ Յանձնախումբերու մէջ եւս մեր
օժանդակութիւնը բերելով, իբրեւ խորհրդական:

Հրաւիրուած էինք եւ խօսք առինք Հայ Ժողովական Եկեղեցւոյ Տարե-
կան Գոհաբանական Ճաշկերոյթին (Թէէնքսկիվինկ Տէյ):

Իբրեւ հիւր հրաւիրուած էինք Եպիսկոպոսական Եկեղեցւոյ Միշիկանի
Թեմին Եկեղեցականաց Տարեկան Պատգամաւորական Ժողովին եւ այդ առթիւ
տրուած ճաշկերոյթին Գրէնպրուզի մէջ: Մասնակցած ենք նաեւ օտար
այլադաւան Եկեղեցիներու հանդիսութեանց:

Տէր Տիրան ուղղորձեց Հայլէնտ Փարթի մէջ, ԵՍ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԵՄ ՕՐ-
ուան (ԱՅ ԷՄ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՏԷՅ) բրոկրամին վրայ ի դիմաց նոր քաղաքացի-
ներու: Սոյն ուղղորձին կարգադրութիւնը եղած էր Տիկ, Ն, Բարսեղ-
եանի կողմէ որ Հայլէնտ Փարթի քաղաքացիութեան թեկնածուներու Անգլե-
րէնի վաստակաւոր ուսուցչուհին է:

Պաշտօնական յարաբերութիւնները պահուեցան այլ եկեղեցիներու եւ
եկեղեցականներու հետ եւ հանրային սպասարկութեանց հետ երբ առիթ կը
ներկայանար:

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆԱՅ ՏԱՐԵԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ

Ջոյգ Հովիւներն ալ մասնակցած են Եկեղեցականաց Տարեկան զոյգ Հա-
մաժողովներուն, մին թեմական Պատգամաւորական ժողովին նախօրեակին,
գումարուած ի Պոսթոն, իսկ միւսն ալ Եկեղեցականաց Ամառնային Համա-
գումարը, գումարուած յէլպրոն Էգպէրի փարթ, Ն, -Ճ, : Երկուքին մէջ
գործօն դեր ունեցած են զոյգ Հովիւները, առաջինին Ատեճապիւրը ԸԼԼԱ-
լով Տէր Տիրան ԲՀՆՅ, իսկ Երկրորդին ալ կազմակերպիչը ԸԼԼԱլով Տէր
Առնակ ԲՀՆՅ, :

ԳՐԵՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Շաբաթօրեակ ԳՈՒԼԷԹԻՆը եւ Ամսօրեակ Ծխական Թերթիկը եղող ԶԱՀԱԿԻՐը
կանոնաւորաբար հրատարակուած են, Յայտարարութեանց, ազդերու եւ ծա-
նուցագիրներու հետ միասին: Եկեղեցւոյս պաշտօնական թղթակցութիւնը
եւ Յարաբերութիւնը պահուած է Առաջնորդարանին, այլ ծուխերու եւ կամ
Հովիւներու հետ:

Խնդրանքի վրայ պատրաստուած են պաշտօնական նամակներ քաղաքացի-
ութեան, ընկերային ապահովութեան (Սօշըլ Սիքիւրիթի) վերաբերմամբ:
Տրուեցան յանձնարարականներ, Մննդեան Վկայականներ, Հաստատագիրներ,
պաշտօնագիրներ, եւն, : Ի պահանջել հարկին ներկայացած ենք դատարան-
ներ եւ այցելած ենք բանտեր ի նպաստ անոնց որոնք կարիքը ունեցած են
մեր բարեխօսութեան կամ քաջալերանքին: Եկեղեցւոյս գրասենեակին յա-
րաճուն գործերը յառաջ տարուած են կանոնաւորաբար, Եկեղեցւոյս քար-
տուղար Տիկ, Հէլէն Արմուտլեանի կողմէ: Գրասենեակի աշխատանքի դիւ-
րութեան համար պատրաստուած են Հովիւներուն կողմէ մասնաւոր ֆորմեր:

ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Նոր շէնքի Ընծայման գերազանցապէս յաջող ճաշկերոյթը նշեց բացումը
եւ գործածութեան սկիզբը դրաւ մեր նորակառոյց շքեղ շէնքին մեր նոր
կեդրոնին Սառլեթիլտի մէջ, նախագահութեամբ Առաջնորդ Սրբազանին եւ
հիւր եկեղեցականներու:

Հոկտեմբեր 1-ի Կիրակիէն սկսեալ Ս, Պատարագը եւ եկեղեցական արա-
րողութիւնները սկսան կատարուիլ նոր շէնքի մատրան մէջ: Նմանապէս
օժանդակ կազմակերպութեանց ժողովները, ձեռնարկները եւ մէկ խօսքով
եկեղեցւոյս բովանդակ գործունէութիւնը փոխադրուեցաւ մեր նոր կեդ-
րոնատեղին:

Շինարարութեանց աւրնթեր կը փափքքինք աւելցնել նաեւ Հայկական
Գերեզմանատան մասին որով օժտուեցաւ գաղութս: Հայկական Գերեզմա-
նատան Թաղամասը Վուտլօնի մէջ, օրհնուեցաւ Ապրիլին ի ներկայութեան
Գերեզմանատան Յանձնախումբին եւ ծխականներու:

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏԱՆՔ

Մենքի բացման առթիւ տրուած ճաշկերոյթին ընթացքին, մեր համայնքի զոյգ ղեկավարներուն, Տիրք Ալէք Մանուկեանի եւ Եղուարդ Մարտիկեանի պաշտօնապէս յանձնուեցան ձեռամբ Առաջնորդ Սրբազանին, Հայրապետական Օրհնութեան եւ Կնահատանքի կոնդակներ, Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորչի Առաջին կարգի շքանշանով իրենց պարգեւատուութեան առնջութեամբ, զորս ստացեր էին Հայրապետին Տիթրոյթ ըրած պատմական այցելութեան առթիւ նախանցեալ տարի, 1960-ին:

Նմանապէս Լեւոն Աւագ Սարկաւագ Ջէնեան ստացաւ Հայրապետական Օրհնութեան կոնդակ ի գնահատութիւն իր բազմամեայ վաստակին կրօնական դաստիարակութեան մարզէն ներս:

Տէր Առնակ ԲՀՆՅ, արժանացաւ Հայրապետական շնորհաբաշխութեան Բահանայական Լանջախաչի տուչութեամբ, բարեխօսութեամբ Առաջնորդ Սրբազան Հօր:

Մեր համայնքը երջանիկ է իր արժանաւոր անդամներով եւ զաւակներով այս յիշատակելի պարգեւատուութեանց առթիւ:

ՈՒՆՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ

Զոյգ Հովիւներն ալ Տէր Առնակ եւ Տէր Տիրան Բահանայ Հայրերը առիթ եւ պատեհութիւն ունեցան կազմակերպելու ուխտագնացութեան խումբեր ղէպի Հայրենիք եւ Սուրբ Էջմիածին, 1960-ին եւ 1961-ին յաջորդաբար:

Տէր Առնակ իր վերադարձին ցուցուց իր առած պատկերները (սլայտ) ժողովուրդին եւ օժանդակ կազմակերպութեանց զանազան առիթներով: Ցուցադրութիւններէն մին ալ տեղի ունեցաւ ինթըրնէշընըլ Ինսթիթուտ:

Իսկ Տէր Տիրան ԲՀՆՅի ղէպի արտասահման կատարած ճամբորդութեան յիշատակելի անցքերը եղան հետեւեալները:

Տէր Հայրը անմոռանալի առիթը ունեցաւ Ս, Պատարագ մատուցանելու եւ քարոզելու Էջմիածնայ Մայ Տաճարին մէջ, ի ներկայութեան Վեհափառ Հայրապետին եւ միաբան Հայրերու: Այդ առթիւ Տէր Տիրան բացառիկ առանձնաշնորհումը ունեցաւ ստանալով Վեհափառ Հայրապետէն իբրեւ անձնական յիշատակ ադամանդակուռ եւ ոսկեայ Ձեռաց Խաչ մը, ի գնահատութիւն եւ ի քաջալերանք:

Տէր Տիրան Կ, Պոլսոյ մէջ մասնակցեցաւ Գարեգին Արք, Խաչատուրեան Պատրիարքի պատմական թաղումին, ընդ նախագահութեամբ Վեհափառ Հայրապետին:

Տէր Տիրան դարձեալ Օրուսաղէմի մէջ առիթ ունեցաւ պատարագելու եւ քարոզելու Ս, Յարութեան տաճարին մէջ, ի ներկայութեան միաբանութեան:

Իր վերադարձին Տէր Տիրան ցուցուց իր քաջած լուսապատկերները (սլայտ) եւ դասախօսեց իր ճամբորդութեան տպաւորութեան մասին զանազան խումբերու եւ կազմակերպութեանց, որոնցմէ մին ալ ինթըրնէշընըլ Ինսթիթուտի մէջ:

ՀՈՎՈՒՍԱԿԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Դեկտեմբերի վերջերը Տէր Առնակ ԶՀՆԵՅ, Առաջնորդ Սրբազան Հօր կարգադրութեամբ նշանակուեցաւ Նորթ Պըրկըն Գառութիի, Նիւ Ճըրզի Նահանգի, Նորակազմ համայնքին: Նոյն ատեն Տէր Տիրան հայր եղաւ պատասխանատու Հովիւը Տիթրոյթի համայնքին:

ԳՆԱՀԱՏԱՆՔ ԵՒ ԾՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Մեր Տէրը կանչած է իր բոլոր հաւատարիմ ծառաները գործելու համար իր այգիին մէջ որ եկեղեցին է: Մենք բարեբախտ ենք որ մեր համայնքին մէջ կը գտնուին բացառիկ կարողութեանց տէր եկեղեցասէր եւ ազգասէր անհատականութիւններ եւ ղեկավարներ: Կան անշուշտ բազմաթիւ ուրիշ անհատներ որոնց գործերը եկեղեցւոյ աճման համար շատ նական դեր կանտարած են, բայց որոնց անունները ի վիճակի չենք եղած յիշել անոնց պաշտօնապէս հրապարակաւ շնորհակալութիւն յայտնելու համար: Աստուած շնորհէ անոնց բոլորին ուժ եւ նուիրում շարունակելու համար իրենց Աստուածահաճոյ գործերը ի պայծառութիւն եկեղեցւոյն:

Կուզենք շնորհակալութեամբ յիշատակել այն սքանչելի ծառայութիւնը որ կը տրուի եկեղեցւոյս օժանդակ միութեանց կողմէ, իրենց կարող Ատենապետներու ղեկավարութեան տակ:

Մասնաւորաբար կը փափաքինք շնորհակալութեամբ յիշատակել շինութեան այն հրաշալի գործը որ յարաճուն թափով յառաջ կը տարուի ծխական համայնքիս մէջ Աբոսթոլիք Սոսայէթիի կողմէն, Տիարք Եղ, Մարտիկեանի եւ Ա, Մանուկեանի գերազանց ղեկավարութեան ներքեւ: Ծինութեան առաջին երեսը, այսինքն դպրոցաշինութիւնը արդէն իր աւարտին հասած է եւ Սանթիսիտի մէջ կանգնած շէնքը Հայուն վարկը առաւել բարձրացուցած է յաջս օտարներու:

Ծխական Խորհուրդը, որուն ուսերուն կիյնայ առաւելագոյն չափով եկեղեցւոյ բեռն ծանրութիւնը, կատարած է սքանչելի գործ, ներդաշնակ գործակցութեամբ, Տիար Մարթին Աբգարեանի անձնուէր եւ եռանդուն Ատենապետութեանը ներքեւ:

1962-ը պիտի ըլլայ Տիրոջ շնորհիւ եկեղեցւոյ կառուցման տարին: Ամենուն ջերեռանդ աղօթքը եւ նախանձախնդիր ջանքերը անհրաժեշտ պիտի ըլլան մեր շինարարութեան ծրագրին այս երկրորդ երեսը իր աւարտին հասցնելու համար պատուաւորապէս: Մենք բոլորս վճռած ենք որ ԿԿԿ Նոր շինուելիք եկեղեցին ըլլայ ամենագեղեցիկը բովանդակ Ամերիկայի մէջ:

ՎԵՐՋԱԲԱՆ

Կաղօթենք որ Աստուած լեցնէ իւրաքանչիւրիս սիրտն ու միտքը մեր Հայրերու սուրբ հաւատքով, սէրով ու շնորհքով կերտելու համար Աստուծոյ թագաւորութիւնը մեր եկեղեցիէն եւ ծխական համայնքէն ներս:

Աղօթեցէք որ Աստուած իր շնորքովն ու իմաստութեամբ առատացնէ իր խոնարհ ծառան, ուղիղ կերպով առաջնորդելու համար, ուղիղ կերպով առաջնորդելու համար ձեզ, իր հոգեւոր պարտականութեանց ճամբուն վրայ, Աստուծոյ փառքին եւ մեր հոգեւոր մայրը հանդիսացող Սուրբ եկեղեցւոյն պայծառացման սիրոյն:

Թող Աստուած անսասան պահէ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը իր վեհա-
շնորհ գահակալով, եւ Ամերիկահայ Առաջնորդական Աթոռը իր Առաջնորդով,
եւ նաեւ պահէ իր Աստուածային նախախնամութեան ներքեւ մեր Սուրբ Յով-
հաննէս Մկրտիչ եկեղեցին իր համայն հօտով:

16 Փետրուար, 1962

Սառութեիլտ, Միշիկան

Տ, Տիրան ԲՀՆԿ, Փափագեցան
Ս, Յովհաննէս Մկրտիչ Կեղեցւոյ
Մեծագոյն Տիթրոյթի